

*Załącznik do Uchwały Nr 56/1/Z/2023
Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Złotoryi
z dnia 30.06.2023 r.*

*Zatwierdzono Uchwałą Nr 25/RN/2023
Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w
Złotoryi z dnia 20.07.2023 r.*

**Informacja podlegająca ujawnieniu
Powiatowego Banku Spółdzielczego w Złotoryi
wg stanu na dzień 31. grudnia 2022**

Wprowadzenie

1. Niniejszy dokument stanowi realizację:
 - 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenie nr 648/2012
 - 2) Wytycznych w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia(UE) nr 575/2013;
 - 3) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
 - 4) Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym;
 - 5) Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytuł II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013;
 - 6) Wytycznych EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art.435 Rozporządzenia nr 575/2013;
 - 7) Wytycznych EBA/GL/2018/10 dotyczących ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych;
 - 8) Rekomendacji M, dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, stanowiącej załącznik do uchwały Nr 8/2013 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 8 stycznia 2013 r.;
 - 9) Rekomendacji P, dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2015 r.;
 - 10) Rekomendacji Z, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 9 października 2020r.
2. Niniejszy dokument „Informacja podlegająca ujawnieniu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Złotoryi”, zawiera informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczące najważniejszych wskaźników, według stanu na dzień 31 grudnia 2022r.
3. Wszystkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych (o ile nie wskazano inaczej).
4. Informacje prezentowane są na stronie internetowej www.pbszlatoryja.pl oraz w Centrali Banku.

1. Informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych – art. 447 – najważniejsze wskaźniki.

Tab. 1. Najważniejsze wskaźniki

L.p.	Wyszczególnienie	a	b
		31.12.2022r.	31.12.2021r.
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł.)	11 107	10 634
2	Kapitał Tier I (tys. zł.)	11 107	10 634
3	Łączny kapitał (tys. zł)	11 107	10 634
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł.)	65 798	57 852
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	16,88%	18,38%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	16,88%	18,38%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	16,88%	18,38%
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	w tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (p.p.)	-	-
EU-7c	w tym: obejmujące kapitał Tier I (p.p.)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8%	8%
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%

12	Kapitał podstawowy TIER I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,88%	10,38%
13	Miara ekspozycji całkowitej	222 744	238 826
14	Wskaźnik dźwigni (%)	5,02%	4,55%
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględniania ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona - średnia)	36 582	20 251
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych - całkowita wartość ważona	32 357	40 374
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych - całkowita wartość ważona	20 283	17 381
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	12 074	22 993
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	186,62%	80,59%
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	163 123	178 646
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	96 022	90 932
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	1,70%	1,96%

2. Wymogi informacyjne zgodne z art. 111a ust. 1 ustawy Prawo Bankowe

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Złotoryi z siedzibą: 59-500 Złotoryja, ul. Marii Konopnickiej 17, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000067698. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000510669. Bank prowadzi swoją działalność od 09.06.1947 r.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Złotoryi nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z §2 Statutu działa na terenie województwa dolnośląskiego. W 2022 roku Bank prowadził działalność w ramach następującej struktury organizacyjnej:

1. Centrala Banku w Złotoryi
2. Oddział Warta Bolesławiecka
3. Oddział Świerzawa
4. Oddział Legnica
5. Filia Pielgrzymka
6. Filia Zagrodno
7. Filia Wojcieszów.

Na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających Powiatowy Bank Spółdzielczy w Złotoryi zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Powiatowy Bank Spółdzielczy w Złotoryi jest uczestnikiem Systemu Ochrony Instytucjonalnej Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowa Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

3. Wymogi informacyjne zgodne z art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe

3.1. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem

W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. Ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyrażanego przez nieprzekraczanie przyjętego apetytu na ryzyko oraz odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd Banku:

- 1)** opracowuje i wdraża odpowiednie środowisko zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami;
- 2)** kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem;
- 3)** opracowuje i wdraża sformalizowany proces zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzaniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym zatwierdza polityki i procedury zarządzania ryzykiem oraz dokonuje oceny stopnia ich realizacji.

W Banku funkcjonuje zorganizowany oparty o wewnętrzne strategie i procedury system zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, jednostki/komórki organizacyjne oraz pracownicy. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami

ryzyka w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Złotoryi” przygotowaną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku, która podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku wystąpienia znacznych zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami, które są zgodne z założeniami „Strategii działania Banku na lata 2022-2024”.

Na podstawie Strategii zarządzania ryzykiem opracowywane są polityki zarządzania ryzykami tworzące system, zarządzania ryzykiem oraz definiujące apetyt na ryzyko, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść (do każdego ryzyka uznanego za istotne).

Akceptowalny poziom ryzyka ustalony jest przez Zarząd Banku oraz zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka, podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w PBS w Złotoryi”.

W procesie zarządzania ryzykiem w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Złotoryi uczestniczą organy statutowe Banku, jednostki i komórki organizacyjne oraz pracownicy. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też komórkami organizacyjnymi Banku. Komórki organizacyjne uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem zgodnie z zasadami określonymi w regulacjach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyk w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.
2. **Komitet Audytu** nadzoruje w sposób bieżący skuteczność systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości.
3. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie regulacji wewnętrznych dotyczących systemu zarządzania ryzykiem, w tym strategii zarządzania ryzykiem, a także za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem, wprowadza zatwierdzoną przez Radę

Nadzorcą strukturę organizacyjną Banku, dostosowaną do wielkości ponoszonego ryzyka, zapewnia, że system jest skuteczny - to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem jest realizowany w sposób poprawny na każdym etapie, okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku, w tym w zakresie podziału kompetencji w Zarządzie:

- a) **Prezes Zarządu** - nadzoruje zarządzanie ryzykiem na II linii obrony, w tym zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym, Prezes Zarządu odpowiada za funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w obrębie całego Banku, w tym za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej w zakresie ryzyka w całym Banku oraz systemu anonimowego zgłaszania naruszeń prawa i standardów etycznych;
- b) **Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych** - odpowiada za utrzymywanie krótko-, średnio- i długookresowej płynności Banku oraz za bieżące zarządzanie ryzykiem walutowym, w ramach przyznanych limitów, odpowiada za bieżące monitorowanie pozycji walutowej Banku w ciągu każdego dnia roboczego, w celu bieżącego zarządzania pozycją walutową.
- c) **Wiceprezes Zarządu ds. handlowych** - pełni nadzór nad podległymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzanie operacyjne ryzykiem na pierwszej linii obrony).

- 4. **Stanowisko ds. Zarządzania Ryzykiem Bankowym** zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jaki narażony jest Bank oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez stosowne jednostki Banku - stanowi element zarządzania ryzykiem na II poziomie. Komórka odpowiedzialna jest za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórka stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanowione w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko. Komórka monitorująca ryzyko może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawiać propozycje zaradzenia naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka. Komórka monitorująca ryzyko aktywnie uczestniczy w ustalaniu limitów ograniczających ryzyko. Komórka monitorująca ryzyko umożliwia Bankowi ocenę ryzyka z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy oraz opierając się na dostatecznie ostrożnych założeniach dotyczących powiązań i zależności między rodzajami ryzyka. Analizuje zjawiska rynkowe oraz

rozpoznaje ryzyka nowe lub takie, których znaczenie wzrasta w skutek zmian w otoczeniu Banku. Komórka monitorująca ryzyko ma zagwarantowaną możliwość kontaktu z Zarządem oraz Radą Nadzorczą i Komitetem Audytu, w celu omawiania najważniejszych zagadnień, w tym powiadamiania o potencjalnych niezgodnościach z przyjętą w Banku strategią zarządzania bankiem, strategią zarządzania ryzykiem, przyjętym apetytem na ryzyko oraz innymi politykami zatwierdzonymi przez Zarząd Banku.

5. **Stanowisko ds. zgodności** opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa, koordynuje sporządzanie ankiet otrzymanych z instytucji nadzorczych w zakresie ryzyka braku zgodności, informuje właścicieli regulacji i członków Zarządu o planowanych zmianach przepisów zewnętrznych, współpracuje z bankiem zrzeszającym oraz innymi podmiotami zewnętrznymi w zakresie wynikającym z konieczności zapewniania zgodności.
6. **Zespół Analiz Ryzyka Kredytowego i Monitorowania Kredytów** analizuje i weryfikuje transakcje kredytowe, w tym propozycje klasyfikacji ekspozycji kredytowych pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank, przekazywane do decyzji przez osoby upoważnione do podejmowania decyzji. Współpracuje z Dyrektorem Handlowym w zakresie projektowania polityki kredytowej Banku oraz ustalenia limitów związanych z działalnością kredytową.
7. **Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku - stanowi III linię obrony. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Audyt wewnętrzny w Banku przeprowadzany jest przez SSOZ.
8. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń - w zależności od zadań w ramach I poziomu. Jednostki biznesowe są odpowiedzialne za skuteczność bieżącego zarządzania ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością. Jednostki biznesowe implementują odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie przez odpowiednie mechanizmy kontrolne systemu kontroli wewnętrznej. Jednostki biznesowe współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za niezależne zarządzanie

ryzykiem na drugim poziomie oraz członkiem Zarządu, który nadzoruje zarządzanie ryzykiem (Prezes Zarządu).

System zarządzania obejmuje procedury anonimowego zgłaszania wskazanemu Członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach - Radzie Nadzorczej Banku, naruszeń przepisów prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych.

Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składają się następujące działania:

- 1) identyfikacja ryzyka polegająca na rozpoznawaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku;
- 2) pomiar ryzyka obejmujący definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar;
- 3) ocena/szacowanie ryzyka polegająca na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem, w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka;
- 4) monitorowanie ryzyka polegające na monitorowaniu odchyleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia, odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności;
- 5) raportowanie ryzyka polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców;
- 6) stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko polegające w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko poprzez ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem, w szczególności częstotliwość pomiaru, monitorowania i raportowania danego rodzaju ryzyka oraz metody zarządzania, są odpowiednie do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka.

Metody zarządzania ryzykiem oraz systemy pomiaru ryzyka są dostosowane do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności Banku oraz otoczenia, w którym Bank działa i są okresowo weryfikowane.

Proces zarządzania danym rodzajem ryzyka oraz adekwatnością kapitałową jest uregulowany, adekwatnie do stopnia złożoności i istotności tego ryzyka, w politykach zarządzania danym rodzajem

ryzyka, w polityce kapitałowej w Banku oraz w innych wewnętrznych aktach prawnych Banku, zaakceptowanych przez Zarząd Banku i/lub Radę Nadzorczą Banku.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity oraz ustalone progi ostrzegawcze limitu dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka, które Bank uznaje za istotne i mierzalne, których wysokość jest dostosowana do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą poziomu ryzyka Banku (apetytu/tolerancji na ryzyko) oraz nadrzędnego limitu - rozumianego jako strategiczny limit dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Ustalenie, przestrzeganie i monitoring wewnętrznych limitów oraz progów ostrzegawczych ma na celu ograniczenie ekspozycji na ryzyko, a także wykrywanie przypadków niepożądanego wzrostu ryzyka.

Bank opracowuje plany awaryjne na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, które mogą szczególnie istotnie wpłynąć na funkcjonowanie Banku, w szczególności plany awaryjne wymagane przez przepisy zewnętrzne.

Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd Banku, a także odpowiednie komórki/jednostki organizacyjne aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej i przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.

Bank alokuje zasoby niezbędne do efektywnego zarządzania ryzykiem, zapewnia adekwatny poziom merytoryczny pracowników wykonujących czynności związane z zarządzaniem ryzykiem, w szczególności poprzez rekrutację osób o odpowiednich kompetencjach oraz zapewnienia pracownikom szkolenia w zakresie zarządzania ryzykami. Pracownicy uczestniczący w procesie zarządzania ryzykiem są zobowiązani do zapoznania się z przepisami wewnętrznymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem oraz ich przestrzegania.

System zarządzania ryzykiem podlega cyklicznym przeglądom zarządczym w celu dostosowania do skali i struktury ekspozycji na ryzyko (profilu ryzyka) z uwzględnieniem: efektywności systemu zarządzania ryzykiem, aktualności wysokości strategicznych limitów tolerancji na ryzyko bankowe, zmian w strategii i działalności biznesowej, mających wpływ na poziom ryzyka w Banku, aktualnej struktury organizacyjnej. Wnioski z przeglądu prezentowane są odpowiednio Zarządowi Banku, Radzie Nadzorczej Banku, Komitetowi Audytu oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

3.2. Opis systemu kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, stanowiący część systemu zarządzania, którego celem zgodnie z art. 9c ust.1 Ustawy Prawo bankowe, jest zapewnienie:

1. Skuteczności i efektywności działania Banku;

2. Wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3. Przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
4. Zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

1. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe;
2. Ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
3. Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
4. Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
5. Innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębnia się:

- 1) **Funkcję kontroli** mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku, dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
- 2) **Stanowisko ds. zgodności** mające za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawiania raportów w tym zakresie.
- 3) **Audyt wewnętrzny** mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku. Audyt wewnętrzny wykonywany jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne wbudowane w procesy funkcjonujące w Banku.
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych.
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

System kontroli wewnętrznej dostosowany jest do systemu zarządzania ryzykiem, struktury organizacyjnej, a także do wielkości i stopnia złożoności działalności Banku. Funkcjonujący w Banku

system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

1. Poziom I (pierwsza linia obrony) to zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
2. Poziom II (druga linia obrony) to zarządzanie ryzykiem realizowane przez pracowników na specjalnie do tego powołanych niezależnych stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależne od zarządzania ryzykiem na poziomie I oraz działalność Stanowiska ds. zgodności.
3. Poziom III (trzecia linia obrony) to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/ komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze Stanowiskiem ds. zgodności oraz Spółdzielnią w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierające informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej należy do Rady Nadzorczej Banku, która monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska ds. zgodności, Zarządu Banku oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pierwszego i drugiego poziomu oraz corocznej oceny Stanowiska ds. zgodności.

System kontroli wewnętrznej w Banku reguluje „Instrukcja systemu kontroli wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Złotoryi”. Regulacja zatwierdzona została przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

3.3. Opis polityki wynagrodzeń

Mając na celu zapewnienie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz ograniczanie konfliktu interesów, a także uwzględniając wymogi Rozporządzenia MFFiPR z dnia 8 czerwca 2021r., Bank wprowadził „Politykę wynagradzania

pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Złotoryi". Obowiązująca w Banku Polityka określa ogólne zasady wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, pracowników bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w sprzedaż produktów bankowych lub świadczenie usług bankowych bezpośrednio dla klientów oraz członków organów Banku. Polityka wynagrodzeń oparta jest na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę w tej samej wartości i jest neutralna względem płci.

Wdrożenie zasad Polityki wynagrodzeń w Banku podlega corocznie niezależnemu przeglądowi, który przeprowadzany jest przez Stanowisko ds. zgodności. Wyniki przeglądu przedkładane są dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia Walnemu Zgromadzeniu, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania Polityki wynagrodzeń.

Na system wynagrodzeń w Banku składają się wynagrodzenia stałe i wynagrodzenia zmienne przy czym stałe składniki stanowią na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby zapewnić dla Banku możliwość prowadzenia elastycznej polityki wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń. Szczegółowe zasady wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku określa „Regulamin zmiennych składników wynagrodzeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Złotoryi”.

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Członkowie Rady Nadzorczej Banku otrzymują wyłącznie wynagrodzenie stałe. Wynagrodzenie stałe obejmuje składniki wynagrodzeń, zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją, a także inne świadczenia wynikające z przepisów prawa pracy oraz świadczenia pozapłacowe. Dla uznania danego składnika za stały składnik wynagrodzeń stosuje się kryteria zgodne z Wytycznymi EBA/GL/2021/04.

Wynagrodzenie zmienne obejmuje zmienne składniki wynagrodzeń, zależne od zróżnicowanych i dostosowanych do ryzyka wyników lub innych czynników określonych w Polityce wynagrodzeń, w szczególności premie uznaniowe, nagrody specjalne, odprawy emerytalne i rentowe oraz odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

W przypadku wynagrodzeń zmiennych zależnych od wyników, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena efektów pracy danego pracownika, jednostki organizacyjnej i całego Banku.

Wysokość wynagrodzenia, w tym wynagrodzenia zmiennego pracownika komórki ds. zgodności nie jest uzależniona od wyników finansowych Banku, a jego wynagrodzenie powinno być w przeważającej mierze stałe. Przyznanie i wypłata wynagrodzenia zmiennego dla pracownika, którego działalność zawodowa ma istotnym wpływ na profil ryzyka, następuje w ramach określonego w planie finansowym

budżetu na wynagrodzenia zmienne. Stosunek zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia nie może przekroczyć 100% w odniesieniu do każdej zidentyfikowanej osoby, której działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku. Warunkiem przyznania wynagrodzenia zmiennego dla pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku jest pozytywna ocena efektów pracy pracownika w perspektywie długoterminowej obejmującej efekty pracy za 3 lata poprzedzające dokonanie oceny.

Podstawą oceny efektów pracy członków Zarządu są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualna wyników Członka Zarządu obejmująca kryteria ilościowe i jakościowe. Kryteria ilościowe obejmują zysk netto, zwrot kapitału własnego (ROE), jakość portfela kredytowego, współczynnik kapitałowy, wskaźnik LCR, wynik z tytułu rezerw celowych. Ocena indywidualna wyników pracy członka Zarządu obejmuje następujące kryteria:

- 1) uzyskanie absolutorium w okresie oceny;
- 2) pozytywna rękojmia należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art.22 aa Ustawy Prawo bankowe;
- 3) ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

Pozytywna ocena efektów pracy członka Zarządu warunkująca możliwość przyznania premii jest wydana po spełnieniu kryteriów w zakresie oceny wyników całego Banku oraz kryteriów w zakresie oceny indywidualnej wyników pracy danego członka Zarządu.

Ocenę efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku niebędących członkami Zarządu stanowi ocena poziomu realizacji przez te osoby powierzonych przez Zarząd Banku celów, a także spełnienia kryteriów jakościowych. Kryterium oceny efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku niebędących członkami Zarządu stanowi:

- 1) pozytywna ocena zaangażowania danej osoby w realizację powierzonych zadań dokonana przez Zarząd Banku;
- 2) pozytywna ocena odpowiedniości zgodnie z art. 22 aa Ustawy Prawo bankowe, w przypadku objęcia danego stanowiska obowiązkiem takiej oceny.

3.4. Informacja o powołaniu komitetu ds. spraw wynagrodzeń

Uwzględniając - zgodnie z przepisami Ustawy Prawo bankowe - wielkość Banku, ryzyko związane z prowadzoną działalnością, wewnętrzną organizację oraz charakter, skalę i stopień złożoności działalności, Bank nie powołuje komitetu ds. wynagrodzeń.

3.5. Informacja o spełnieniu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo Bankowe

Odpowiednie organy Banku zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznymi, wydanymi rekomendacjami i zaleceniami określonymi przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego regulujące tę materię, z zachowaniem zasad proporcjonalności, dokonywały oceny członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej w zakresie odpowiedzialności (tzn. posiadania wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także dawania rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków).

W wyniku dokonanej oceny stwierdzono, że wszyscy członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa, posiadają wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji zadań z zakresu zarządzania ryzykiem oraz kompetencje odpowiednie do zarządzania Bankiem wynikające z:

- Wiedzy posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych;
- Doświadczenia nabytego w toku sprawowania określonych funkcji w Zarządzie;
- Umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji;
- Odpowiedniej reputacji.

W wyniku dokonanej oceny stwierdzono, że wszyscy członkowie Rady Nadzorczej dają rękojmię sprawowania swoich funkcji w sposób określony przepisami prawa, posiadają wiedzę i umiejętności niezbędne do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania zarządzania Bankiem.

Skład i zasady funkcjonowania Zarządu oraz Rady Nadzorczej, a także profesjonalizm i etyka osób wchodzących w jego skład nie budzą wątpliwości. Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z dokonaną oceną spełniają wymagania określone art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.

4. Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym zgodnie z Rekomendacją M KNF

1. Ryzyko operacyjne w Banku definiowane jest jako ryzyko poniesienia straty wynikającej z niedopasowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów informatycznych lub zdarzeń zewnętrznych, jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, w tym systemów informatycznych, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych. Ryzyko

operacyjne obejmuje ryzyko reputacji oraz zarządzanie relacjami z klientem (Conduct Risk).

2. Ryzyko operacyjne w Banku mierzone jest przy użyciu matrycy 3x3 określającej straty i częstotliwość wystąpienia incydentów.
3. Docelowy profil ryzyka operacyjnego został określony za pomocą wskaźników KRI, dla których określono limity.
4. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania, utrzymywanie limitów operacyjnych na założonym poziomie nie przekraczającym limitów tolerancji ryzyka operacyjnego oraz zapewnienie bezpiecznego i ciągłego funkcjonowania banku.
5. W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank stosuje dobre praktyki rynkowe oraz zalecenia nadzorcze, w tym w szczególności wytyczne z zapisów Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.
6. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku przebiega w następujących etapach:
 - 1) identyfikacja i ocena ryzyka;
 - 2) pomiar i monitorowanie ryzyka;
 - 3) tworzenie baz danych, raportowanie ryzyka;
 - 4) kontrola ryzyka, ograniczanie ryzyka, transfer ryzyka oraz działania zapobiegawcze.
7. Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym. W ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizację odpowiednich szkoleń dla pracowników.
8. W Banku rejestracji podlegają zarówno straty finansowe jak i niefinansowe bez względu na ich wysokość. Straty niefinansowe mierzone są czasem ograniczenia dostępu do usług przez klientów.
9. Odnotowane zdarzenia i poniesione straty w 2022 roku nie spowodowały wzrostu ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne, w związku z czym nie ma konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego. Zdarzenia nie spowodowały sytuacji, która mogłaby niekorzystnie wpłynąć na działalność Banku, stwarzając zagrożenie dla ciągłości działalności lub też poniesienia strat. Podejmowane na bieżąco działania, w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne, redukują jego poziom i ryzyko wystąpienia strat.

Tab. 2. Rozkład strat wg rodzajów i kategorii zdarzenia

Linia biznesowa:	bankowość komercyjna		bankowość detaliczna		płatności i rozliczenia	
	Ilość	Strata w zł	Ilość	Strata w zł	Ilość	Strata w zł
1. Oszustwo wewnętrzne						
1.2. Kradzież i oszustwo:						
Kradzież, wymuszenie, defraudacja, rabunek			1	31 410,00		
Falszerstwo			1	0,00		
2. Oszustwo zewnętrzne						
Inne			1	0,00		
4 Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności						
4.3 Wady produktów						
Błędy w umowie tworzonej przez pracownika			1	0,00		
7.1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji:						
Błędy wykonania innych zadań			10	0,00		
Błędy wpłaty/wypłaty środków			2	0,00		
Błędne działanie modelu lub systemu			1	0,00		
Niewłaściwe oprocentowanie			3	0,00		
Ręczne korekty księgowe			21	708,04		
Przeoczenie terminu / Niewywiązanie się z ciążącego obowiązku			1	0,00		
Błędy księgowe, błędy atrybutów rejestracji			1	0,00		
Razem:	-	-	43	32 118,04	-	-

10. Na podstawie analizy porównawczej incydentów ryzyka operacyjnego za 2021 i 2022 rok zauważa się wzrost liczby incydentów oraz strat wynikających z ich wystąpienia, pomimo tego profil ryzyka operacyjnego utrzymuje się na akceptowalnym poziomie. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest realizowany w sposób ciągły na każdym z etapów, tj. bieżącej identyfikacji, oceny i przeciwdziałania jak i kontroli, monitorowania i raportowania.

11. Udział strat z tyt. ryzyka operacyjnego (liczony narastająco od początku roku) we wskaźniku

bazowym alokowanym na ryzyko operacyjne stanowił na koniec IV kwartału 2022r 2,78% (analogicznie 0,03% w poprzednim roku), przy limicie max.60% w/w wskaźnika. Nie stwierdzono występowania zdarzeń istotnych.

12. W celu uniknięcia zdarzeń ryzyka operacyjnego Bank podejmuje działania zabezpieczające tj.:
 - 1) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku;
 - 2) zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku;
 - 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka;
 - 4) działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów;
 - 5) osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjne, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka;
 - 6) stosowanie ubezpieczeń;
 - 7) tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania;
 - 8) okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.
13. System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację miesięczną dla Zarządu Banku oraz informację kwartalną dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej na temat narażenia na ryzyko operacyjne. Ponadto, Zarządowi Banku prezentowana jest bieżąca informacja o istotnych stratach z tytułu ryzyka operacyjnego.

5. Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem płynności zgodnie z Rekomendacją P KNF

1. Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

2. Ryzyko finansowania to zagrożenie wystąpienia niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.
3. Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych, głównie poprzez angażowanie nadwyżek środków w lokaty terminowe w banku zrzeszającym lub krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe.
4. Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma całościowy i skonsolidowany charakter:
 - 1) całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
 - 2) skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich komórek/ jednostek organizacyjnych Banku oraz zarządzanie płynnością złotową i walutową w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych.
5. Funkcje skarbowe są w pełni scentralizowane i są wykonywane na poziomie Centrali Banku.
6. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku zawiera następujące elementy:
 - a) wyznaczenie i utrzymanie norm płynności w zakresie obowiązującym Bank;
 - b) śróddzienne zarządzanie płynnością;
 - c) bieżące zarządzanie płynnością;
 - d) sterowanie płynnością krótko, średnio i długoterminową;
 - e) pomiar, analiza ryzyka, monitorowanie płynności oraz kontrola przestrzegania limitów i ocena wskaźników wczesnego ostrzegania,
 - f) reakcja na zagrożenie dla utrzymania płynności oraz kontrola przestrzegania limitów i ocena wskaźników wczesnego ostrzegania;
 - g) reakcja na zagrożenie dla utrzymania płynności, uregulowanie i realizacja planów i procedur awaryjnych,
 - h) kontrola i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności;
 - i) modyfikacja przyjętych założeń oraz metod;
 - j) wyznaczenie pozycji walutowej w ujęciu dziennym;
 - k) sprawozdawczość obligatoryjna w zakresie płynności i finansowania;
 - l) analizę wpływu wdrożonych nowych produktów na ryzyko płynności
 - m) Zarządzanie płynnością w Banku odbywa się w następujących horyzontach czasowych:

- płynność śróddzienna - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- płynność krótkoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy;
- płynność długoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

7. W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Komitet Audytu,
- 4) Członek Zarządu/ Komórka Zarządzająca,
- 5) Komórka monitorująca,
- 6) Stanowisko ds. zgodności,
- 7) Pozostali pracownicy Banku.

8. Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem płynności zapewnia rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od monitorowania i kontroli ryzyka.

9. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku. Równocześnie Bank podejmował działania służące systematycznemu wzrostowi salda i poziomu stabilności środków pozyskiwanych od osób fizycznych i podmiotów gospodarczych. Rozwój akcji kredytowej został kształtowany w zależności od poziomu stabilnej bazy depozytowej Banku. Struktura posiadanych przez Bank aktywów umożliwia elastyczne dostosowanie do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów: płynności, bezpieczeństwa, rentowności. Bank utrzymywał odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczających tymi aktywami (aktywa nieobciążone);
- 2) dodatkowe źródła finansowania:
 - a) wykorzystania przyznanych limitów kredytowych;
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
 - c) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;

d) przyrostu depozytów.

Polityka płynnościowa Banku w ramach Zrzeszenia BPS obejmuje m. in. możliwość finansowania Banku w ciągu dnia operacyjnego, zagospodarowanie nadwyżek środków Banku w depozytach, sprzedaż Bankowi bonów pieniężnych oraz skarbowych papierów wartościowych, udzielanie lokat, kredytów oraz pożyczek. Powiatowy Bank Spółdzielczy w Złotoryi w ramach umowy Zrzeszenia BPS dokonuje również rozliczeń międzybankowych, międzyoddziałowych oraz rozliczeń walutowych.

5.1. Informacje ilościowe dotyczące pozycji płynności Banku wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

1. Baza depozytowa na koniec 2022 r. wyniosła 193 420 tys. zł., wskaźnik stabilności bazy depozytowej ukształtował się na poziomie 65,28%.
2. Kredyty kształtowały się na poziomie 86 765 tys. zł i w 44,86% były pokryte depozytami stabilnymi. Nadwyżka depozytów nad kredytami wyniosła 106 655 tys. zł.
3. Ze struktury podmiotowej wynika, że bazę depozytową stanowią głównie depozyty osób prywatnych (56,58%) i instytucje sektora samorządowego
4. Nie występowały przekroczenia miar płynności. Bank codziennie spełniał wymóg w zakresie minimalnego poziomu wskaźnika płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej. Wewnętrzne limity ostrożnościowe ograniczające ryzyko płynności były przestrzegane, ich wykorzystanie kształtowało się na bezpiecznym poziomie.

Tab.3. Limity w zakresie wskaźnika płynności aktywów, LCR i NSFR wg stanu na 31.12.2022r.

L.P.	MIARY PŁYNNOŚCI	WARTOŚĆ MINIMALNA	WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA
1	Wskaźnik płynności aktywów	25%	31,12%
2	Wskaźnik płynności krótkoterminowej (LCR)	100%	185%
3	Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR)	100%	170%

5. Bank analizował poziom stabilności źródeł finansowania oraz monitorował kształtowanie się zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w poszczególnych horyzontach czasowych w celu weryfikacji kwoty dostępnego finansowania w przedziałach czasowych.
6. Bank monitorował kształtowanie się wskaźników stanowiących wyznaczniki pozycji płynności tj. współczynniki płynności, wskaźniki stabilności bazy depozytowej, wskaźniki finansowania aktywów na tle ich wartości progowych. W 2022 roku wskaźniki te kształtowały się na bezpiecznych poziomach zapewniających utrzymanie płynności finansowej Banku.

Tab.4. Limity w zakresie luki płynności wg stanu na 31.12.2022r.

Lp.	Luka	Limit		Wskaźnik skumulowanej luki płynności
1	Przedział do 1 miesiąca włącznie	min.	1,00	3,30

2	Przedział od 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	min.	0,90	3,81
3	Przedział od 3 miesięcy do 6 miesięcy włącznie	min.	0,90	3,43
4	Przedział od 6 miesięcy do 12 miesięcy włącznie	min.	0,90	1,42
5	Przedział od 1 roku do 5 lat włącznie	max.	1,20	0,70
6	Przedział od 5 lat do 10 lat włącznie	max.	1,20	0,78
7	Przedział powyżej 10 lat do 20 lat	max.	1,10	0,77
8	Przedział powyżej 20 do 30 lat	max.	0,90	0,00
9	Powyżej 30 lat	max.	0,90	0,00

7. Bank przez cały 2022 rok posiadał dostęp do wystarczającej ilości źródeł finansowania, na poziomie zapewniającym pokrycie potencjalnego zapotrzebowania na środki ze strony klientów, w tym finansowania w ramach przyznanego przez Zrzeszenie łącznego zaangażowania finansowego w kwocie 11 107,00 tys.zł, w tym wydzielonego limitu lokacyjnego w kwocie 5 554,00 tys.zł i limitu debetowego w kwocie 2 221,00 tys.zł.

8. Testy warunków skrajnych nie wykazywały konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności.

9. Dodatkowe zabezpieczenia płynności jakie Bank może pozyskać:

1) w ramach Umowy Zrzeszenia Banku Spółdzielczego S.A:

a) kredyty

2) mechanizm pomocowy w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS:

a) minimum depozytowe w kwocie 15 326,92 tys.zł - środki Banku ulokowane w Banku Zrzeszającym na rachunku minimum depozytowego, w celu zabezpieczenia bieżącej płynności Banku w przypadku jej chwilowej utraty;

b) fundusz zabezpieczający w kwocie 17,28 tys.zł - fundusz utworzony w SSOZ w celu zabezpieczenia płynności i wypłacalności Uczestników i zapobieżenie upadłości.

10. Bank dokonuje identyfikacji zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności tj. niedopasowania terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istotnie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach, przedterminowe wycofanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów

pieniężnych Banku, wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku, niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych oraz brak wypełniania wewnętrznych limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia Bank postępuje według określonych planów awaryjnych.

11. Bank w ramach zarządzania ryzykiem płynności stosuje następujące techniki redukcji ryzyka:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) przystąpienie do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, który zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 4) utrzymanie minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym;
- 5) określenie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności;
- 6) systematyczne przeprowadzane audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności.

12. W zakresie ryzyka płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Zakres przeprowadzanych testów jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka. Testy warunków skrajnych (ich złożoność i scenariusze) podlegają przeglądom co najmniej raz w roku, a w przypadku istotnej zmiany warunków rynkowych, lub skali prowadzonej działalności częściej. Wyniki testów warunków skrajnych służą do weryfikacji założeń planu awaryjnego utrzymania płynności, w tym do oceny awaryjnych źródeł finansowania. Rezultaty testów są również brane pod uwagę przy ustalaniu i weryfikacji tzw. apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych ustalonych w Banku.

13. Testy warunków skrajnych obejmowały analizy:

- a) Wariantowe,
- b) Scenariuszowe.

Bank przeprowadzając testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności bierze pod uwagę 3 warianty:

- Wariant wewnętrzny – zakładający niechęć do banku innych uczestników rynku,
- Wariant systemowy – zakładający ograniczenie dostępnego finansowania zewnętrznego,
- Wariant połączony – stanowiący kombinację obu powyższych.

W ramach każdego wariantu Bank analizuje co najmniej dwa różne scenariusze:

- Scenariusz mniej dotkliwych, ale utrzymujących się w czasie warunków skrajnych, trwających 1 miesiąc,
- Scenariusz dotkliwych warunków skrajnych, trwających 1 tydzień.

Scenariusz sytuacji kryzysowej – maksymalny okres obsługi klientów:

- 1) Horyzont czasowy do 1 tygodnia

Do przeprowadzenia testu warunków skrajnych obrazującego maksymalny okres obsługi klientów Banku wykorzystuje się podstawową nadwyżkę płynności tj. nieskorygowane aktywa płynne (LCR) oraz uzupełniającą nadwyżkę płynności tj. limit zaangażowania finansowego w BPS stanowiący awaryjne źródło finansowania. Zakłada się, że jako wypływ środków traktuje się:

- Wypływy gotówkowe z kas Banku stanowiące wartość maksymalnego salda dziennych wypłat gotówkowych w jednym dniu roboczym na przestrzeni analizowanego miesiąca przy dynamice wypływów środków: 25%, 50%, 75%, 100%.
- Wypływy bezgotówkowe stanowiące wartość maksymalnego dziennego salda obciążeniowego rachunek bieżący z tyt. Rozliczeń realizowanych w BZ w jednym dniu roboczym na przestrzeni analizowanego miesiąca przy dynamice wypływów środków: 25%, 50%, 75%, 100%.

Wynikiem testu jest obliczenie liczby dni możliwości obsługi klientów Banku przy różnej dynamice wypływu środków. Maksymalny okres obsługi klientów nie może być krótszy niż 3 dni. W ramach przeprowadzonego testu warunków skrajnych Bank określa poziom nadwyżki środków płynnych.

Ocena wpływu pogorszenia się sytuacji klientów, wobec których Bank posiada duże ekspozycje na wskaźnik LCR (Rekomendacja C)

- 1) Bank zakłada pomniejszenie wpływów wskaźnika LCR o niezaległą miesięczną ratę kapitałowo-odsetkową pięciu największych ekspozycji tj. równych lub przekraczających 10% funduszy własnych Banku.
 - 2) Poziom istotny zakładany przez Bank stanowi wykorzystanie wskaźnika LCR powyżej 10%.
14. Bank monitoruje płynność na każdy dzień roboczy. W cyklach miesięcznych sporządzane są raporty, których wyniki prezentowane są Zarządowi. Informacje o narażeniu na ryzyko płynności są prezentowane Radzie Nadzorczej Banku w cyklach kwartalnych. W cyklach rocznych przeprowadzana jest pogłębiona analiza płynności. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem płynności przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji procedur. Proces zarządzania ryzykiem płynności podlega badaniu i ocenie w ramach kontroli wewnętrznej.

6. Informacje dotyczące zasad ładu wewnętrznego w bankach zgodnie z Rekomendacją Z KNF

6.1. Informacja dotycząca przyjętej Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów

„Polityka unikania konfliktów interesów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Złotoryi” określa zasady identyfikacji, oceny zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów. Bank dokłada wszelkich starań, aby w przypadku powstania konfliktu interesów nie doszło do naruszenia interesów klienta. Bank z dochowaniem należytej staranności podejmuje wszelkie możliwe kroki w celu minimalizacji zaistniałego konfliktu interesów.

Konflikt interesów wygasa, jeżeli ustaną okoliczności go powodujące.

Szczegółowe informacje dotyczące przyjętej w Banku „Polityki unikania konfliktów interesów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Złotoryi” znajdują się na stronie internetowej Banku pod adresem www.pbszlutoryja.pl.

6.2. Informacja dotycząca maksymalnego wskaźnika stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym nie może przekroczyć 250%.

6.3. Informacja dotycząca minimalnego czasu pracy członków Rady Nadzorczej Banku

Bank w „Regulaminie działania Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Złotoryi” wskazał, iż członkowie Rady są zobowiązani do brania aktywnego udziału w posiedzeniach Rady, mając na względzie zapewnienie odpowiedniej i skutecznej realizacji powierzonych im obowiązków, aktywnego angażowania się w działalność Banku, podejmowania własnych prawidłowych, obiektywnych i niezależnych decyzji oraz ocen, a także do przeciwdziałania występowania konfliktu interesów. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęceniu czasu w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie zadań Rady Nadzorczej Banku. Członkowie Rady Nadzorczej poświęcają odpowiednią ilość czasu na przygotowanie się do posiedzeń. W przypadku członków Prezydium Rady Nadzorczej minimalne zaangażowanie czasowe w realizację zadań wynosi 12 dni w kwartale, natomiast w przypadku pozostałych Członków Rady Nadzorczej to 6 dni w kwartale.

Oświadczenie Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Złotoryi

Na podstawie art. 431 ust. 3 Rozporządzenia (UE) 575/2013 Zarząd Banku oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy informacje zawarte w niniejszym dokumencie są adekwatne do stanu faktycznego, a zakres ujawnianych informacji jest zgodny z wymaganiami części ósmej Rozporządzenia CRR.

Podpisy Członków Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Złotoryi

Józef Froń
Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU
Powiatowego Banku Spółdzielczego
w Złotoryi
.....
mgr inż. Józef Froń

Krystyna Żurakowska
Wiceprezes Zarządu ds. finansowo handlowych

WICEPREZES ZARZĄDU
Powiatowego Banku Spółdzielczego
w Złotoryi
.....
Krystyna Żurakowska

Roman Grzech
Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

WICEPREZES ZARZĄDU
Powiatowego Banku Spółdzielczego
w Złotoryi
.....
Roman Grzech

Złotoryja, 30.06.2023 r.

Sporządził: Daria Panek, spec. Ds. zarządzania ryzykiem bankowym

Zweryfikował: Stanowisko ds. zgodności